

рівня: по-перше, чітке планування самостійної теоретичної підготовки студентів-магістрів по дисципліні «Соціальна інфраструктура і політика»; по-друге, поглиблення індивідуальної роботи, пов'язаної як з освоєнням теоретичного навчального матеріалу дисципліни, так і з виконанням домашніх індивідуальних типових практичних завдань та розв'язанням комплексних розрахункових завдань, а також виконанням наукових досліджень; по-третє, організація методичного забезпечення, ефективного і оперативного поточного контролю самостійної роботи та оцінювання професійно-орієнтованих знань студентів-магістрів; по-четверте, започаткування проведення семінарів-дискусій, міні конферен-

similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman

лінських рішень щодо ефективного вирішення проблем.

Підсумовуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що ефективність організації самостійної роботи буде залежати від застосування запропонованих заходів і сприятиме більш об'єктивному оцінюванню професійно-орієнтованих знань студентів магістерської програми «Державне управління економікою».

Л. В. Янчарська, асистент,
кафедра педагогіки та психології

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЯК ШЛЯХ ДО ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

*«Садовник из любого живого корня вырачивает дерево,
применяя в необходимых случаях именно свое искусство посадки»
(Я. О. Коменский «Великая дидактика»)*

Інноваційні процеси, що відбуваються в галузі освіти, пов'язані з Болонським процесом та вимогами часу, визначають особливу роль самостійної роботи, щодо підготовки кваліфікованих фахівців, здатних до компетентної, відповідальної та ефективної діяльності за своєю спеціальністю на рівні світових стандартів. Слід зауважити про різне трактування дослідниками (В. І. Загвазінським, В. А. Козаковим, П. І. Підкасистим, П. І. Підкасистим,

М. М. Скаткиним та ін.) суті самостійної роботи. Самостійна робота розглядається як: необхідний елемент будь-якого методу навчання, що передбачає сприйняття та самостійне осмислення студентом інформації з наступним рівнем відтворення отриманої інформації та розв'язок задач; робота, за якої студент без допомоги викладача проаналізував, узагальнив навчальний матеріал, перевіряв висновки і результати; обов'язок студента, передбачений навчальним планом. Якщо розглядати самостійну роботу, як вид діяльності, головною метою якої є формування самостійності, слід зазначити, що ефективна її організація можлива лише при наявності трьох складових: мотиву (заради чого виконувати), мети (що саме повинні досягти), способу (яким чином досягти мети). Способи, як правило, відповідають меті й визначають ефективність самостійної роботи. Як показали дослідження, які проводилися на III курсі фінансово-економічного факультету та факультету економіки та управління в процесі психолого-педагогічної підготовки, мотивація до навчання різна, а отже і мета — різна. Таким чином, можна зробити висновок, що способами реалізації в умовах ефективної організації самостійної роботи виступають варіативні завдання, різного рівня складності, які вибирає студент, що відповідають його мотивам, пізнавальним здібностям, інтересам. Створений викладачем банк завдань доноситься до відома студентів у вигляді карти самостійної роботи, що надає можливість добровільно вирішувати для себе, на якому рівні засвоювати матеріал, різні рівні засвоєння матеріалу й, у першу чергу, обов'язкові результати навчання є відкритими для студентів, у вигляді диференційованих балів, що забезпечує формування позитивних мотивів навчання, свідомого відношення до навчальної роботи, забезпечує варіативність темпу вивчення матеріалу.

У процесі створення карти самостійної роботи ми визначали мету: по-перше, система диференційованих різнорівневих завдань для самостійної роботи студентів має бути представлена у чіткій відповідності до діючих програм;

по-друге, забезпечення диференціації самостійної роботи студентів при первинному та наступному закріпленні навчального матеріалу;

по-третє, з метою підвищення мотивації та інтересу до навчання урізноманітнити завдання для самостійної роботи, враховуючи пізнавальні стилі навчання: аудіальний, візуальний, кінестетичний;

по-четверте, забезпечити раціональне співвідношення індивідуальної та групової роботи в процесі вивчення дисципліни;

по-п'яте, створення умов для вибору студентом рівня складності завдання, що зумовлені його індивідуальними особливостями, інтересами, пізнавальними здібностями, особливістю сприйняття, як на базовому, так і на обов'язковому рівні.

На початку вивчення курсу «Методика викладання економіки» було проведено опитування студентів щодо визначення ними, які види завдань найбільш подобаються: усні чи письмові, довготривалі чи короткострокові, а також було запропоновано вказати вид завдання, якому вони надають перевагу. Дані враховувалось у процесі складання карти самостійної роботи.

Отже, на нашу думку за умов такого підходу до організації самостійної роботи значно підвищиться її ефективність.

Т. Г. Яременко, старш. викл.,
кафедра українська мова та література

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ГРАМАТИЧНОЇ НОРМИ (НА МАТЕРІАЛІ ЕКОНОМІЧНОГО ДИСКУРСУ)

Вироблення, уніфікація, послідовна кодифікація норм української літературної мови становить складний соціально-політичний, психологічний, лінгвістичний процес, що не йде прямолінійно з певною інтенсивністю та швидкістю, оскільки в його основних тенденціях своєрідно переплітаються системно-мовні, узусні та суто мовні чинники (*Є. Г. Кравченко, А. П. Загнітко. Традиції Харківської лінгвістичної школи в галузі унормування мови // Вісник Харківського університету. — Харків, 2000. — С. 51*). Потрібен тривалий час, щоб у суспільстві витворилася відшліфована майстрами слова, естетично довершена літературна мова, яка в нашій свідомості постає як ідеальна, зразкова.

З культурою мови, насамперед, пов'язують уміння правильно говорити й писати, дотримуючись орфоепічних, акцентуаційних, лексичних, граматичних, стилістичних, орфографічних і пунктуаційних норм літературної мови.

Підкреслюючи значення усних мовно-літературних норм для суспільства, М. А. Жовтобрюх зазначає, що носій високої культури ніколи не дозволить собі псувати мову, при всіх умовах не порушує її внутрішніх законів. Адже кожному відомо, що скалічена, зіпсована мова не підносила людину, а, навпаки, принижув-